

DECIZIE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Taxi Sandu”, reprezentată de avocatul Mariana Apreotesei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicole” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Taxi Sandu”, intervenient accesoriu Sergiu Dogari cu privire la încasarea despăgubirii și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 03 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel,

c o n s t a t ă:

La 28 iulie 2017, Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicole”, reprezentată de avocatul Dumitru Josanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Dogari solicitând încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 42292, 75 de lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 3439, 04 lei, încasarea cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 1430 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2500, 00 de lei.

La 22 martie 2018, Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicole”, reprezentată de avocatul Dumitru Josanu, a depus cerere concretizată, cerințele fiind formulate împotriva părților SRL „Taxi Sandu” și Sergiu Dogari, însă a solicitat încasarea doar de la SRL „Taxi Sandu” a despăgubirii de asigurare în mărime de 42292, 75 de lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 3439, 04 lei, încasarea de la SRL „Taxi Sandu” a cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 1430 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2500, 00 de lei.

Prin încheierea protocolară din 03 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, lui Sergiu Dogari i s-a atribuit calitatea procesuală de intervenient accesoriu (f.d.107).

Prin hotărârea din 07 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicole” și s-a încasat de la SRL „Taxi Sandu”

în beneficiul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicole” suma de 42292,75 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, suma de 3439,04 lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 1430 cu titlu de taxă de stat, precum și suma de 2500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 49661,79 de lei.

La 09 aprilie 2019, prin intermediul poștei (f.d.118), SRL „Taxi Sandu”, reprezentată de avocatul Mariana Apreotesei, a depus cerere de apel (prealabilă) împotriva hotărârii din 07 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin încheierea din 03 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit SRL „Taxi Sandu” cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal; s-a remis SRL „Taxi Sandu” cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 17 mai 2019, prin intermediul poștei (f.d.133), SRL „Taxi Sandu”, reprezentată de avocatul Mariana Apreotesei, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 03 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului s-a invocat că hotărârea primei instanțe din 07 martie 2018 a fost contestată în termenul legal prin depunerea apelului la 08 aprilie 2019 prin intermediul poștei electronice.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 03 mai 2019, iar SRL „Taxi Sandu”, reprezentată de avocatul Mariana Apreotesei, a depus cererea de recurs la 17 mai 2019, prin intermediul poștei (f.d.133), ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de SRL „Taxi Sandu”, reprezentată de avocatul Mariana Apreotesei și va casa încheierea contestată cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Materialele cauzei atestă că prin încheierea din 03 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit SRL „Taxi Sandu”, ca fiind depusă în afara termenului legal, cererea de apel împotriva hotărârii din 07 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani; s-a remis SRL „Taxi Sandu” cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d.122-126).

Colegiul notează că instanța de apel cu referire la prevederile art. 110, art. 111, art.113, art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă care stipulează expres termenul de procedură, calcularea acestuia, efectele neîndeplinirii în termen a actului de procedură și respectiv termenul de declarare a apelului, raportate la materialele cauzei, a

dispus restituirea cererii de apel prin prisma art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, concluzionând că cererea de apel a fost depusă în afara termenului legal, contrar normelor de drept menționate.

Or, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin expunerea succesivă a circumstanțelor cauzei de la data emiterii hotărârii primei instanțe până la restituirea cererii de apel prin încheierea contestată, corelate cu normele de drept procedural, Colegiul reține că la 09 aprilie 2019, prin intermediul poștei (f.d.118), SRL „Taxi Sandu”, reprezentată de avocatul Mariana Apreotesei, a depus cerere de apel (prealabilă) împotriva hotărârii din 07 martie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (f.d.116-118).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă prevede că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Aici Colegiul precizează că dispozitivul hotărârii contestate cu apel a fost pronunțat de către Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, la 07 martie 2019, însă cererea de apel, conform materialelor cauzei, a fost depusă la 09 aprilie 2019, prin intermediul poștei (f.d.118), fapt reținut și de instanța de apel.

În temeiul art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (1), (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Colegiul relevă că prin recursul declarat, recurentul a pretins expedierea apelului prealabil prin intermediul poștei electronice la 08 aprilie 2019, în termenul legal, anexând în acest sens un extras din poșta electronică (f.d.132).

Or, din acest înscris rezultă că la 08 aprilie 2019 de către Mariana Apreotesei a fost expedit către „jcc”, prin poșta electronică „apel prealabil”, anexat(f.d.132).

În conformitate cu art. 112 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare. Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele

bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Totodată, art. 113 Cod de procedură civilă statuează că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale, citate anterior, ce reglementează termenul de contestare cu apel a hotărârii judecătorești, modalitatea de calculare a termenului, în situația în care dispozitivul hotărârii contestate cu apel a fost pronunțat de către Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, la 07 martie 2019, Colegiul relevă că termenul de contestare de 30 de zile a început a curge din data imediat următoare pronunțării dispozitivului hotărârii și respectiv a expirat la 08 aprilie 2019, următoarea zi lucrătoare. Or, zilele de 06 aprilie 2019 și 07 aprilie 2019 au fost nelucrătoare, fiind sâmbătă și duminică.

În atare circumstanțe, având în vedere alegația recurentului precum că apelul a fost expediat în termen prin intermediul poștei electronice, fiind anexat și un înscris în acest sens la recursul declarat, Colegiul consideră necesar de a casa încheierea contestată cu restituirea cauzei în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel. Or, instanța de apel urmează a verifica dacă circumstanțele reliefate anterior, prin prisma argumentului recurentului și a înscrisului anexat la cererea de recurs, confirmă sau infirmă expedierea apelului prin intermediul poștei electronice și respectiv recepționarea acestuia de către instanța de judecată, prin verificarea poștei electronice la corespondența primită, în situația în care această împrejurare este determinantă pentru stabilirea faptului dacă apelantul s-a încadrat sau nu în termenul legal la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii primei instanțe.

De altfel, această soluție se impune și în contextul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO. Or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilității pentru partea apelantă de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislația națională, cât și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat cu casarea încheierii contestate și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel, pentru a verifica dacă apelantul/recurentul s-a conformat prevederilor legale și într-adevăr a depus apelul în termen de 30 de zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe. Or, la cererea de recurs a fost anexat extrasul din poșta electronică privind corespondența expediată, circumstanță reiterată anterior și urmează a fi verificat dacă se confirmă sau infirmă

expedierea apelului prin intermediul poștei electronice și respectiv recepționarea acestuia de către instanța de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Taxi Sandu”, reprezentată de avocatul Mariana Apreotesei.

Se casează încheierea din 03 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicole” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Taxi Sandu”, intervenient accesoriu Sergiu Dogari cu privire la încasarea despăgubirii și a cheltuielilor de judecată, cu restituirea spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh